A°. 1848.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 26 Augustus.

LONDEN den 24 augustus.

Het Hoogerhuis ging eergisteren, op voorstel van den President van den Raad, tot de orde van den dag over op eene motie van lord *Denman*, om H. M. te verzoeken de verdragen met andere Mogendheden, tot fnuiking van den slavenhandel, sterker te handhaven, en Engelsche onderdanen, die aan zulken handel deel namen, voor zeerooverij te vervolgen.

In het Lagerhuis was de derde lezing der suikerwet aan de orde. Lord *G. Bentinck* hernieuwde zijne motie, om de Engelsche raffinadeurs op gelijken voet met de Belgische en Hollandsche te stellen. Den Kanselier van den Exchequer deed het leed dat de sluiting der Zitting te nabij was om de bezwaren tegen een gelijkmatig stelsel nu nog uit den weg te ruimen; maar hij hoopte in de volgende Zitting deswege een maatregel voor te slaan. Lord *J. Russell* wenschte zulks ook, maar gaf tevens te [illegible] hoe moeijelijk dit zijn zou. Na nog eenige redewisseling werd de motie van lord *Bentinck* verworpen, met 70 tegen 40 stemmen.

In de avondzitting uitte de heer *Herries* den wensch, dat de Regering de Bank-acte van 1844, wier werking hij betoogde dat gebleken was zeer noodlottig te zijn, in ernstige overweging nemen en vroeg in de volgende Zitting voorstellen dienaangaande doen zou. De Kanselier der Schatkist geloofde dat de motie, al wierd zij aangenomen, vruchteloos zijn zou, maar raadde den voorsteller nogtans aan die in de volgende Zitting te herhalen. Eenige leden voerden hierover nog het woord, waarna de motie, zonder stemming, werd verworpen.

Gisteren zette het Huis de beraadslagingen over verschillende posten der begrooting weder voort.

In die zitting gaf lord *Palmerston*, in antwoord op eene vraag van den heer *Wawn*, de redenen op waarom de Deensche Regering het regt had om de haven van Hamburg te blokkeren, en zeide dat de bemoeijingen van het Engelsch Gouvernement, tot bemiddeling der geschillen tusschen Denemarken en Duitschland, zich niet tot de blokkade uitstrekten.

De werkzaamheden van het Parlement worden, zoo mogelijk, den 1 september geëindigd, en de Zitting op den volgenden dag, denkelijk door de Koningin in persoon, gesloten, waarna zij zich, met haren Gemaal, op het jagt *Victoria en Albert*, naar Schotland in zal schepen.

— De heer *Andrian*, vice-president der Duitsche Nationale Vergadering, met eene buitengewone zending bij de Fransche en Engelsche Regeringen belast, is van Parijs hier gearriveerd.

— Te Manchester zijn gisteren zes en veertig Chartisten in staat van beschuldiging gesteld.

Lord *H. Hardinge* keert eerlang uit Ierland terug, hetwelk als bewijs wordt aangemerkt dat men den openbaren opstand aldaar als geëindigd beschouwt.

— De met hevige stortregens vergezelde storm, die maandag morgen in verscheiden Iersche graafschappen woedde, heeft groote schade aan het deels reeds gemaaid, deels nog te velde staand graan toegebragt.

— Te Peterhead waren den 19 dezer ongeveer vierhonderd haringbooten aan een geduchten storm blootgesteld, en is een groot aantal dier vaartuigen verongelukt, waarbij vele menschen zijn omgekomen.

PARIJS den 23 augustus.

Aanstaanden vrijdag vangen in de Nationale Vergadering de beraadslagingen aan over het onderzoek omtrent de junij-gebeurtenissen; men vermoedt dat zulks wel eens noodlottig voor de heeren *Louis Blanc* en *Caussidière* zou kunnen worden, maar dat de tegenwoordige Regering alles in het werk zal stellen om den heer *Ledru-Rollin* te redden, ofschoon deze, naar veler gevoelen, niet minder schuldig is.

Heden werden aan de Nationale Vergadering verscheiden belangrijke wetsontwerpen voorgelegd, als: 1°, tot herstel der octrooiregten op het vleesch te Parijs; 2°, tot het leggen eener belasting van 60 millioen francs op roerende inkomsten, als voortbrengselen van landbouw en nijverheid, jaargelden, enz., en 3°, tot het vragen van een crediet van 90 millioen, om daardoor de verschillende kolonien schadeloos te stellen voor het nadeel, door de maatregelen der Regering geleden.

De Republiek schijnt met den Keizer van Rusland op een zeer vriendschappelijken voet te staan; eerlang wordt een gevolmagtigd minister hier verwacht, terwijl Rusland onder *Lodewijk Filips* slechts een zaakgelastigde te Parijs had.

— Overal in Italië blijft het verlangen naar de tusschenkomst der Franschen zich openbaren. Te Venetië, Rome en Turijn wordt aanhoudend de kreet gehoord: *weg met Oostenrijk!* — Op Sicilië maakte men zich gereed om krachtigen wederstand aan den Koning van Napels te bieden; van verscheiden klokken waren kanonnen gegoten; de voornaamste steden waren gebarrikadeerd; de geheele kust werd door het volk bewaakt, en nationale gardes en landlieden snelden van alle kanten, met priesters en monniken aan het hoofd, toe.

KEULEN den 24 augustus.

Te Berlijn is de rust weder op eene verregaande wijze verstoord. Volgens het officiëel berigt, door den politie-President uitgegeven, had des avonds van den 21 dezer eene vergadering aan het gebouw der opera plaats, naar aanleiding der mishandelingen, aan welke, den vorigen dag, de leden der Democratische clubs te Charlottenburg waren blootgesteld geweest. Onder de eischen, van de trappen van genoemd gebouw gedaan, behoorde ook, dat men de Ministers dwingen moest hunne ambten neder te leggen. De menigte begaf zich daarop naar het hôtel des Ministers van Binnenlandsche Zaken, en sloeg geen geloof aan de verzekering dat hij zich niet te huis bevond, voor dat iemand die het hôtel was binnengedrongen dit bevestigde. Nu trok men naar het hôtel des Ministers van Justitie, om de vrijlating der staatsgevangenen te vorderen. Terwijl zich een gedeelte volks daar, een ander gedeelte voor het hôtel van den President-Minister bevond, rukte eene afdeeling schutters aan, om de orde te handhaven. Een gevecht ontstond, het volk wierp de schutters met steenen, en kwetste er eenigen; ook werden uit de menigte twee geweerschoten gelost, de vensterglazen en de lantarens bij den President-Minister verbrijzeld. Eindelijk gelukte het, na ontvangen versterking, de menigte uiteen te drijven. Een aanzienlijk getal rustverstoorders is gearresteerd en in verzekerde bewaring gesteld.

Volgens bijzondere berigten bedraagt het getal der gearresteerden veertig, heeft het oproer verscheiden uren geduurd, en leveren Onder de Linden en de Wilhelmstraat een treurig tooneel van verwoesting op.

— Alles bevestigt de reeds geuite meening, dat de geruchten wegens een opstand te Sint Petersburg en Moskou, met de gevolgen daarvan, leugenachtig geweest zijn. Uit eerstgenoemde hoofdstad zijn berigten tot 17 dezer ontvangen, die niets belangrijks behelzen.

— Te Weenen is de politieke beweging door eene kerkelijke vervangen, en groeit het getal der Duitsch-Katholijken daar van dag tot dag aan, zoodat het reeds op verscheiden duizenden begroot wordt. De houding welke de Paus tegen Oostenrijk aanneemt oefent, naar sommiger meening, grooten invloed op deze ongunstige stemming der gemoederen uit.

's GRAVENHAGE den 24 augustus.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Avondzitting van woensdag 23 augustus.

De beraadslagingen over Ontwerp VI: *van de Godsdienst*, worden voortgezet.

Nadat de heeren *van Haersolte* en *van Rosenthal* nog gesproken hebben, treedt Zijne Excellentie de Minister voor de Hervormde Eeredienst tot verdediging van het ontwerp op. De Regering, zegt hij, heeft zich twee vragen voorgesteld: » Waarom is het noodig, dat ieders regt om God te aanbidden naar de inspraak van zijn hart erkend worde? en » waarom is dat regt zoo omschreven?"

Het regt van godsdienstvrijheid is hier te Lande niet altijd geëerbiedigd. Nadat tegen Spanje en Rome voor vrijheid van godsdienst en geweten gestreden was, en men die vrijheid bemagtigd had, kon men het regt niet altijd in al zijn omvang erkennen, omdat men vreesde dat de overwonnen partij weder zou opstaan, om het verlorene te herwinnen. Maar bij de omwenteling van het einde der vorige eeuw werd de gelijkheid en vrijheid in algemeene strekking verleend, en van toen af de broederhand aan alle andersdenkenden gereikt. Waarom dan die volledige vrijheid niet in de Grondwet van 1815 gehuldigd? omdat die Grondwet grootendeels op historische herinneringen der vorige Republiek berustte. De Regering wil nu niets anders voorstellen dan de denkbeelden die toen reeds heerschende waren, en zelfs ook in de Grondwet waren uitgedrukt, maar wier uitlegging sedert niet altijd in overeenstemming geweest is met de bedoeling des wetgevers.

De godsdienst is niet vrij, wanneer de vrijheid zich alleen tot de vrijheid van *denken* bepaalt, want dit behoeft niet in eene Grondwet opgenomen te worden. Maar, zeide men, die vrijheid kon in de toepassing gevaarlijk worden voor de rust en orde der Maatschappij. De Kamer drong op bepalingen aan, en de Regering aarzelde niet aan het artikel toe te voegen: » behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der strafwet." Z. Exc. moet hier nog opmerken, dat hier de rede is van vrijheid voor allen in alles. Men klage dan ook niet dat een deel van het Protestantsche Kerkgenootschap die volledige vrijheid niet genoot, waarop het aanspraak had, en dat van Regerings wege een zeker toezigt over dat Kerkgenootschap werd uitgeoefend. Dat toezigt bepaalde zich niet tot het geheele Kerkgenootschap, maar slechts tot de Hervormde en Luthersche Kerk. Maar Zijne Exc. zegt meer: *Acht die Hervormde en Luthersche Kerk het in haar belang noodig den band* (*Z. Exc. meent een heilzamen band*) *te verbreken, die haar aan den Staat hechtte, wel nu, zij doe het als ze het verlangt; de vrijheid is haar gegeven; de Staat zal haar niet hinderen.*

Ten opzigte van het *placet* merkt Z. Exc. op dat het is: *onnoodig*, *onuitvoerlijk*, *gevaarlijk*. *Onnoodig*, omdat het alvermogen van Rome, waar het geestelijke magtsuitbreiding op het staatkundig gebied geldt, is veranderd in onvermogen. *Onuitvoerlijk*, omdat de drukpers naar alle einden der aarde verkondigt hetgene van Rome uitgaat. *Gevaarlijk*, omdat de Regering eene verantwoordelijkheid op zich laadt, over iets wat anders niet tot het gebied harer verantwoordelijkheid behoorde, en dat het einde der moeijelijkheden en twisten niet te voorzien is, wanneer zij geen verlof tot afkondiging verleent. Na nog eenige bijzondere vragen beantwoord te hebben, eindigt Z. Exc. zijne rede met eene aanbeveling tot eensgezindheid, doordrongen van de waarheid dat één Heer over allen regeert.

Zijne Exc. de Minister voor de zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst heeft daarna het woord. Voor den rustigen en verdraagzamen man, die zijn gezond verstand raadpleegt, zegt hij, verdedigt zich het tegenwoordig ontwerp van zelf. Wanneer het tot wet geworden is, dan zal men in Nederland met volle waarheid kunnen zeggen, dat het rijk der onverdraagzaamheid voorbij is. De Regering wil, door eene wet van verdraagzaamheid, verdraagzame zeden bevorderen; bevorderen, zegt hij, want verdraagzame zeden zijn aanwezig. Onder Katholijken en Protestanten zijn wel onverdraagzame ijveraars, die men beklagen moet, maar het Volk van Nederland zou onverdraagzaam zijn? Zijne Exc. kan, door omgang met Katholijken en Protestanten, het tegendeel bewijzen. Maar, zegt men, de Katholijke Kerk is onverdraagzaam in aard en beginselen. Zij is, zegt de Minister, wel uitsluitend in hare leer, maar dit belet haar niet maatschappelijk verdraagzaam te zijn. Zij is ook niet zoo uitsluitend als men haar toeschrijft. Verder betoogt ook hij dat het *placet nutteloos* en *onstaatkundig* is. » Het is meer dan tijd, dus besluit hij, dat die staat van dobbering nopens het *placet* en *non placet* ophoude. De goedkeuring of afstemming van het tegenwoordig ontwerp zal aan Europa den maatstaf aanwijzen, waarnaar de liberaliteit en verdraagzaamheid in Nederland zal moeten afgemeten worden."

De heer *van Dam van Isselt* had zich over den toon van gematigdheid verheugd, die gedurende de beraadslagingen van dezen dag geheerscht heeft. Hij had zich gevleid dat 's Konings Ministers ook dien weg zouden bewandeld hebben. Maar met leedwezen en verbazing vernam hij van die zijde beschuldigingen, die hem diep hebben gesmart. Een hunner toch zeide, dat de voordragt geene verdediging behoefde voor den waarlijk verdraagzamen man, en voor hem die zijn gezond verstand raadpleegde. Hieruit schijnt afgeleid te moeten worden dat zij, die zich, met hem, verpligt geacht hebben het ontwerp te bestrijden, noch verdraagzaam zijn, noch gezond verstand bezitten. De tegenstanders zullen zich met diep leedwezen die oneer getroosten, maar geen deel nemen aan eene goedkeuring, waarvan zij geen heil kunnen verwachten. Zij laten gaarne de voorgespiegelde eer aan hen over, die de proef willen wagen eener onbeperkte vrijheid van godsdienst. Maar als hij hier staat als vertegenwoordiger des Volks, dan heeft hij er aanspraak op dat zijn gevoelen worde geëerbiedigd. In antwoord op eene andere reden verklaart hij, vroeger in het algemeen gezegd te hebben dat de geheele opheffing van alle banden voor ieder Kerkgenootschap het Vaderland aan gevaar zou kunnen blootstellen.

Nadat nog de heeren *van Naamen* en *Faber van Riemsdijk* gesproken hebben, verdedigt Zijne Exc. de Minister voor de zaken der R. K. Eeredienst de door den heer *van Dam van Isselt* volgens Zijne Exc. onjuist opgevatte uitdrukkingen. Hij eerbiedigt anderer gevoelens, maar mag toch, op zijn standpunt, het gevoelen van hen wel bestrijden, die niet met het voorstel instemmen.

Ook Zijne Exc. de Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst voert nog kortelijk het woord. De discussien worden gesloten verklaard en overgegaan tot stemming. Hoofdstuk VI wordt (zoo als in de meeste afdrukken onzer vorige reeds is medegedeeld) *aangenomen*, met 42 tegen 14 stemmen.

Vóór: de heeren *van Sasse van IJsselt*, *Kniphorst*, *Wichers*, *van Heloma*, *de Man*, *Verwey-Méjan*, *Lijcklama*, *van Beeck Vollenhoven*, *Cost Jordens*, *Star Busmann*, *Gouverneur*, *Duymaer van Twist*, *de Monchy*, *Nederburgh*, *Bots*, *Mutsaers*, *Romme*, *Corver Hooft*, *van Rijckevorsel*, *Geradts*, *Anemaet*, *de Jong van Beek en Donk*, *Menso*, *Mackay*, *Enschedé*, *Hoffman*, *Luyben*, *Weichs de Wenne*, *van Panhuys*, *Faber van Riemsdijk*, *van Haersolte*, *Scheers van Harencarspel*, *Storm van 's Gravesande*, *Corneli*, *Nap*, *Gevers van Endegeest*, *Kien*, *Schooneveld*, *de Kempenaer*, *van Heemstra*, *Borski* en *Boreel*.

Tegen: de heeren *Hiddema Jongsma*, *van Naamen*, *Bijleveld*, *Uytwerf Sterling*, *Smit*, *Tolting*, *van Dam van Isselt*, *Alewijn*, *van Leeuwen*, *van Rosenthal*, *van Goltstein*, *Egter*, *Timmers Verhoeven* en *Hooft*.

Daarna is Ontwerp VII: *van de Finantien*, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen *aangenomen*.

Eindelijk worden de discussien gevoerd over Ontwerp VIII: *Defensie*. Onderscheiden sprekers voeren daarover het woord. Z. Exc. de Minister voor Marine en Kolonien geeft voorshands reeds ophelderingen omtrent de zeemilitie. De beraadslagingen daarover zullen worden voortgezet, den volgenden ochtend, ten 10 ure.

Zitting van donderdag 24 augustus.

De President stelt voor, de beraadslagingen over het ontwerp tot wijziging der belasting op het gemaal en geslagt onmiddellijk na die over de Grondwetsherziening te doen plaats hebben; maar Zijne Exc. de Minister van Finantien geeft te kennen dat, daar dit ontwerp in naauw verband staat met het ingetrokkene, belasting op de bezitting inhoudende, het zeer moeijelijk zou zijn tot een goeden uitslag te geraken, wanneer tegen deze wet geene middelen tot dekking der daaruit ontstaande vermindering van inkomsten overstonden, weshalve hij voorslaat den dag der bedoelde beraadslagingen nog niet te bepalen. Dien overeenkomstig wordt besloten.

In antwoord op eene vraag en voorstel van den heer *van Rijckevorsel*, deelt genoemde Minister mede, dat ook het ontwerp tot aanvulling der middelen over 1848 in naauw verband met dat eener belasting op de bezittingen staat. De Vergadering besluit, alsnog het verslag over het ontwerp tot aanvulling te doen drukken, en aan de Regering mede te deelen.

Aan de orde is nu de voortzetting der beraadslagingen over Hoofdstuk VIII der Grondwetsherziening:

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken deelt mede, dat de Regering nog eenige wijzigingen in art. 2, 4, 5 en 9 van dat ontwerp gebragt heeft. De woorden: » zoowel te land als ter zee," in art. 2, vallen weg; de woorden: » het zij te land, het zij ter zee," in art. 4, vallen weg, en in art. 5 *b* de woorden: » Voor hen, die in de zeedienst worden opgenomen, wordt een korter diensttijd door de wet bepaald." Art. 9 wordt veranderd als volgt: » Een gedeelte der militie kan voor de dienst ter zee worden bestemd, op de wijze door de wet te bepalen. Voor dat gedeelte wordt, behalve andere door de wet toe te kennen voordeelen, een korter diensttijd bepaald. Het voorgaande artikel is op deze zeedienst niet van toepassing."

De heeren *Luyben* en *de Jong*, als mede later de heeren *Verwey-Méjan*, *van Sasse van IJsselt*, *Mutsaers* en *Romme*, verklaren zich voldaan met deze wijzigingen.

De heeren *Uytwerf Sterling*, *Nederburgh*, *Schooneveld*, *Storm van 's Gravesande*, *van Dam van Isselt*, *van Haersolte*, *Gevers van Endegeest*, *de Man*, *van Goltstein*, *Hoffman* en *Hooft*, voeren het woord.

Zijne Exc. de tijdelijke Minister van Oorlog vangt aan met te zeggen dat de Regering onmogelijk haren bijval heeft kunnen schenken aan het door velen geopperd denkbeeld, om de bepalingen nopens de militie uit de Grondwet te laten, vooral dewijl de voordragt volstrekt niet belet de militiewet doelmatig te wijzigen, en verbetering in de inrigting der schutterij te brengen, ook in verband met bezuiniging en vereenvoudiging. Zonder militie is in Nederland geen leger mogelijk, dat door getalsterkte en goede tucht aan zijne bestemming zou kunnen voldoen. Eene goede organisatie der schutterij is ook zonder de militie onmogelijk. Zijne Exc. waarschuwt de Vertegenwoordiging, ook voor hare eigene verantwoordelijkheid, dit ontwerp niet af te wijzen, op een oogenblik dat geheel Europa in staat van gisting verkeert.

De heer *Storm van 's Gravesande* zegt, dat hij en velen zijner medeleden de militie niet wilden afgeschaft hebben, maar eene meer eenvoudige redactie van het ontwerp verlangden.

Zijne Exc. de tijdelijke Minister van Binnenlandsche Zaken heeft nu het woord, en toont aan hoe, terwijl in de vorige ontwerpen over de regten en vrijheden des Volks gehandeld is, dit ontwerp de bepaalde strekking heeft om ook de verpligtingen van dat zelfde Volk te regelen. Die pligten zijn niet minder heilig dan de regten. De eenige vraag is ten deze: waaraan heeft het Vaderland, tot beveiliging zijner onafhankelijkheid, *behoefte?* Hij betoogt hoe wij niet alleen te land, maar ook ter zee belangen te verzorgen, onzen handel te beschermen, aan gene zijde der zee voor onze rijkdommen en welvaartsbronnen te waken hebben. En wanneer nu de Regering die verpligting in de Grondwet schrijft, dan wil zij ook te gelijker tijd, dat er waarborgen tegen mogelijk misbruik worden verleend.

Bij stemming wordt Hoofdstuk VIII *aangenomen*, met 50 tegen 6 stemmen.

Tegen: de heeren *Verwey-Méjan*, *Nederburgh*, *Hoffman*, *van Dam van Isselt*, *Hooft* en *van Goltstein*.

De discussien over Hoofdstuk IX: *van den Waterstaat*, worden aangevangen. De heeren *Anemaet*, *Schooneveld* en *van Leeuwen* hebben bezwaren tegen dat ontwerp. Het wordt door Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken verdedigd, en met 47 tegen 9 stemmen *aangenomen*. Tegen: de heeren *Corver Hooft*, *Anemaet*, *Nederburgh*, *Mackay*, *Schooneveld*, *Hoffman*, *Alewijn*, *van Leeuwen* en *Boreel*.

Nu volgen de beraadslagingen over Hoofdstuk X: *van het Onderwijs en het Armbestuur.*

De heer *van Rijckevorsel* is daarover het eerste aan het woord. (*Diens belangrijke redevoering deelen wij, in onze volgende, in haar geheel mede.*)

Daarna spreken de heeren *van Leeuwen*, *Cost Jordens*, *Mackay*, *van Goltstein*, *van Haersolte*, *van Rosenthal*, *Luyben*, *van Dam van Isselt* en *Gevers van Endegeest*. De heer *Mackay* trad vooral als verdediger der vrijheid van onderwijs op, en wederlegde veler meening, dat die vrijheid tot de vorming van dweepers en tot godsdiensthaat leiden zou, en dat de door haar ontstaande concurrentie zoozeer te vreezen zou zijn. Zijne stelling, dat er misbruik van de wet van 1806 gemaakt is, wordt door meer dan één der volgende sprekers wederlegd.

Zijne Exc. de tijdelijke Minister van Justitie is daarna aan het woord. Nu het regt van vereeniging en de vrijheid van godsdienst eenmaal zijn aangenomen, is, zegt hij, de vrijheid van onderwijs daarvan slechts een bloot gevolg. Vrijheid van geloofsbelijdenis is niet denkbaar zonder vrijheid van onderwijs. De vraag is thans niet meer naar getalsterkte, maar: wat is regtvaardigheid? En die regtvaardigheid brengt mede dat

ieder het regt hebbe zijne kinderen op te voeden naar eigen meening. Naast die vrijheid staat de pligt der Regering, om de bescherming van Staats wege te verleenen. Zijne Exc. besluit met eenige inlichtingen omtrent het armbestuur te geven; zorg voor de mindere klassen bezielt de Regering, daarom is art. 226 der Grondwet nu 206 veranderd, dat daarbij bepaaldelijk is uitgedrukt dat het Armbestuur een onderwerp van aanhoudende zorg der Regering is.

Het Hoofdstuk wordt *aangenomen*, met 52 tegen 4 stemmen. Tegen: de heeren *van Rosenthal*, *van Goltstein*, *Borski* en *van Haersolte*.

De verdere beraadslagingen worden tot eene avondzitting uitgesteld.

Avondzitting van donderdag den 24 augustus.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over hoofdstuk XI: *Van veranderingen en bijvoegselen.*

De heer *de Monchy* heeft bezwaren tegen dit ontwerp. Hij vindt het in strijd met het stelsel dat tot grondslag der tegenwoordige verkiezingen genomen is, en met hetgene de tegenwoordige Kamer op dit oogenblik begeert.

Zijne Exc. de tijdelijke Minister van Justitie beantwoordt den heer *de Monchy*. De Kamers, zegt hij, worden door de Natie gekozen; het is dus allerwaarschijnlijkst dat de keuze des Volks op dezelfde personen vallen zal, en dat dus dezelfde meerderheid in de Kamer zal teruggebragt worden; als men eene Grondwet wil herzien, dan moet dit niet met eene betrekkelijke, maar met eene aanzienlijke meerderheid geschieden. Daarom is bij het ontwerp eene meerderheid van 2/3 voorgesteld. Dit is ook het geval met de Eerste Kamer. Ook daar zullen de Provinciale Staten allerwaarschijnlijkst dezelfde personen voorstellen. Dit is de geleidelijkste weg om, voor eene herziening der Grondwet, den wil der Natie te leeren kennen.

Nadat Zijne Exc. nog eenige inlichtingen op vragen van den heer *Schooneveld* gegeven heeft, wordt het Hoofdstuk *aangenomen*, met eenparigheid van stemmen, uitgezonderd die van den heer *de Monchy*.

Nu wordt beraadslaagd over Hoofdstuk XII: *Additionele artikelen.* Verscheiden leden voeren bedenkingen daartegen aan. Zij worden wederlegd door Zijne Exc. den tijdelijken Minister van Binnenlandsche Zaken, die tevens, aan het slot zijner rede, zijn genoegen te kennen geeft, dat de gevoerde belangrijke discussien zoo zeer het kenmerk van kalme beradenheid hebben gedragen.

Nadat de heeren *van Leeuwen* en *Scheers van Harencarspel* zich met de wederlegging des Ministers niet voldaan hebben verklaard, wordt het ontwerp in stemming gebragt, en met 40 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen: de heeren *van Leeuwen*, *Verwey-Méjan*, *Anemaet*, *Kien*, *van Harencarspel*, *van Haersolte*, *Gevers van Endegeest*, *Faber van Riemsdijk*, *Nap*, *Schooneveld*, *Hoffman*, *Opperdoes Alewijn*, *Hooft*, *van Beeck Vollenhoven*, *Borski* en *de Monchy*.

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wetsontwerp tot tijdelijke voorziening in de verevening van uitgaven uit gelden wegens verstrekkingen uit 's Rijks magazijnen, en eene andere, ten geleide van een wetsontwerp, strekkende tot verhooging van Hoofdstuk X (*Oorlog*) der Staatsbegrooting over 1848, beide vergezeld van eene memorie van toelichting. Verzending naar de Afdeelingen.

De zitting is daarna gescheiden.

— Z. M. de Koning is heden omstreeks een ure naar het huis *de Paauw*, aan den Leydschen straatweg, vertrokken, om een bezoek af te leggen bij Z. K. H. prins *Frederik*.

— Bij Zr. Ms. besluiten van den 17 dezer is een aantal titularissen bij de kantongeregten in de provincien Vriesland en Zuid-Holland op nieuw benoemd en bij continuatie tot hunne tegenwoordige functien aangesteld, terwijl Z. M. tevens heeft benoemd tot plaatsvervangers in het kanton Sliedrecht mr. *Michaël Buys van Sittert* en in het kanton Vianen *L. L. P. Dupper*.

— In de residentie zijn aangekomen, en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt, de heeren *Stephen Strakaloff*, raad, en *Galansky*, secretaris van Staat, beiden te Petersburg.

— Ter vervulling der alhier bestaande vacature, heeft de Breede Kerkeraad der Nederduitsche Gereformeerde gemeente het volgend negental van Predikanten geformeerd: dd. *L. Proes*, te Leeuwarden; *C. E. van Koetsveld*, te Schoonhoven; *L. van Haaften*, te Nijmegen; *J. F. van Hoogstraten*, te Utrecht; *C. S. Adama van Scheltema*, te Hoorn; *J. P. Stricker*, te Dordrecht; *J. P. van Harencarspel*, te Leeuwarden; *L. S. P. Meyboom*, te Nijmegen, en *J. A. Anspach*, te Deventer.

— Gisteren avond en heden nacht tot heden morgen heeft alhier een ontzettend onweder plaats gehad. De bliksemstralen, het geratel van den donder, waren zoo verschrikkelijk, dat zelfs de ouden van dagen verklaren nog nooit zoo iets gezien en gehoord te hebben. Het onweder ging van aanhoudende stortregens vergezeld. Voor zoo veel men weet heeft men geen ongeluk te betreuren. In de Franje, bij *Bakker*, is de bliksem door eene ruit geslagen, het vertrek doorgegaan langs het bed der kinderen, vervolgens door den zolder en heeft door de pannen een uitweg gevonden, zonder overigens eenige schade toe te brengen.

's GRAVENHAGE den 25 augustus.

Men verneemt dat Z. M. de Koning heden avond uit de residentie vertrekt, ten einde bij H. M. de Koningin een bezoek af te leggen. Z. M. zou reeds aanstaanden maandag alhier worden terug verwacht.

Met genoegen verneemt men dat de gezondheidstoestand van Z. K. H. prins *Frederik* sedert gisteren veel verbeterd is.

— Heden morgen ten 10 ure hebben de vijf nieuw benoemde leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal in handen des Konings de gevorderde grondwettige eeden afgelegd; zoodat die heeren heden in de Vergadering der Eerste Kamer zitting zullen nemen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen, saturdag, eene zitting houden.

— Het tweede der gisteren ingediende wetsontwerpen behelst twee artikelen: bij het eerste wordt het Xde Hoofdstuk der begrooting van 1848 (*Oorlog*) andermaal vermeerderd met een bedrag van *f* 1,458,782. 50½. In het tweede artikel wordt gezegd dat, tot dekking van deze uitgaven, later wettelijke bepalingen zullen gemaakt worden.

In de memorie van toelichting wordt gewezen op de goede vruchten, welke het onder de wapenen houden der ligtingen van 1845 en 1846, en het doen opkomen der ligting van 1847, gedragen heeft; de uitgaven, welke daarvoor intusschen moesten aangewend worden, zijn, te rekenen van 15 junij, niet alle gedekt. Dit is dus eene eerste drangreden, om op de nadere aanvraag tot suppletie der begrooting van oorlog bij de Wetgeving terug te komen. Maar, bovendien, mag noch kan de Regering, voorloopig althans, afzien om, des noods, over buitengewone middelen van defensie, ook tot handhaving van rust en orde, te beschikken. Intusschen heeft zij, om aan de bezwaren van vele leden, in een geldelijk opzigt, te gemoet te komen, besloten de ligting der militie van 1845 in het begin der volgende maand naar hare haardsteden terug te doen keeren, en andere uitgaven op de tweede suppletoire begrooting, inzonderheid die der genie, aanmerkelijk te verminderen, waardoor nu een verschil van niet minder dan *f* 370,233. 62½ in de aanvrage ontstaat.

— De in de laatste dagen bij het Departement van Binnenlandsche Zaken ontvangen berigten, omtrent den toestand van het aardappelgewas, luiden over het algemeen ongunstig.

— Het zware onweder, dat gisteren morgen alhier heeft plaats gehad, heeft in de gemeente Wassenaar en aan den Leydschen weg, door den zwaren hagelslag, groote schade te weeg gebragt. Hagelsteenen, die ten 5 ure des morgens gevallen waren, bevonden zich ten 10 ure nog onversmolten, ten gevolge van hunne bijzondere grootte. Te Waalsdorp is eene schapenschuur, als mede een schaap verbrand. Gisteren avond is het onweder op nieuw hevig, doch gelukkig kortstondig, uitgebarsten. Een der slagen was buitengewoon zwaar en langdurig. De bliksem is geslagen in den toren van de Groote Kerk en gegleden langs eene pijp, welke van afstand tot afstand versmolten is. In een belendend huis zijn de ruiten verbrijzeld. — Ook in de rigting van het Westland ontstond brand, die gisteren avond omstreeks 10 ure ontdekt werd en dien men heden morgen ten vier ure nog waarnam. Later vernam men dat die brand had plaats gehad aan den Maasdijk, niet ver van Maassluis, bij den bouwman *van der Lelie*; de woning is geheel in de asch gelegd.

— In de residentie is aangekomen en aan het hotel van den heer *Stanislass* afgestapt, Z. K. H. prins *George* van Pruissen, met gevolg.

ROTTERDAM den 25 augustus.

De heer mr. *I.^e Thooft* is heden, in eene plegtige zitting der Arrondissements-Regtbank alhier, tot regterplaatsvervanger in die Regtbank geïnstalleerd.

— In de heden gehouden Vergadering van Commissarissen ter zake van Drenkelingen, alhier, is de medaille, benevens getuigschrift, uitgereikt aan *Jacob van Duyn*, voor het met groot levensgevaar, en na herhaalde pogingen, redden van *N. van Rentrychem*, in den nacht van 25 junij laatstleden, uit het water aan de Spaanschekade alhier.

— Als een bewijs, dat de beoefening der welsprekendheid zich meer en meer uitbreidt, vermelden wij met genoegen de oprigting der Rederijkers-Kamer *Thespis*, te Brielle, welke zich voorstelt fragmenten van de beste Nederduitsche treur- en blijspelen uit te voeren.

— Door den Breeden Kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente te Delft is, uit het bestaande twaalftal van Predikanten, gisteren geformeerd het navolgend zestal, *alphabetisch* gesteld: dd. *L. van Haaften*, te Nijmegen; *J. P. de Keyser*, te Varsseveld; *A. J. P. Oort*, te Eemnes-Buitendijks; *W. H. Haverkorn van Rijsewijk*, th. dr., te Tiel; *J. C. van Schermbeek*, te Elst, en *E. Cats Wor*, te Mijdrecht.

— Woensdag ll. zijn door de Staatscommissie te Amersfoort 9 jongelingen toegelaten en 2 afgewezen. Donderdag werden 8 toegelaten en 4 afgewezen.

— Het Deensche oorlogsfregat *Gefion* is eergisteren door de sleepboot *Stad Amsterdam* van de reede van het Nieuwe Diep binnen de haven gebragt. Het doel van zijn binnenvallen is zich te ververschen en victualie op te doen. Men meent dat alle Deensche schepen, tot het blokkade-eskader behoorende, met hetzelfde doel die haven zullen bezoeken.

— De *Utrechtsche Courant* wil weten dat andere leden der Eerste Kamer het voorbeeld der vijf nieuw benoemden willen navolgen, en van het jaarlijksch inkomen van *f* 3000 afstand doen. Nog zegt die Courant, dat eenige geachte inwoners, die aanspraak op het kandidaatschap voor de Tweede Kamer maken, zich willen aangeven om ook kosteloos die vereerende betrekking waar te nemen.

— Dingsdag avond is boven Leeuwarden een vreeselijk onweder losgebarsten, en de bliksem in den houtzaagmolen van den heer *Bontjema*, buiten die stad, geslagen.

HELLEVOETSLUIS den 24 dezer. Gisteren na den middag zijn alhier binnengekomen *Juliana Louisa*, H. H. Sprik, van St. Ubes; *Rotterdam*, A. Bruce, en *Alert*, A. Rankin, v. Glasgow; *Rosetta*, F. Lawson, van Hull, en *Janet Gibson*, R. Gibson, van Boness, en stoomde in zee *Ocean*, J. Pashby, naar Londen; heden morgen *City of Rotterdam*, J. Boxer, mede naar Londen, en arriveerden *Lion* (st.), H. W. Nevill, van Londen; *Maria Catharina*, R. H. Mulder, en *Enterprise*, J. Leask, van Newcastle; de wind W. N. W.

BRIELLE den 24 dezer. Heden is alhier voor posttijd binnengekomen *Giraffe* (st.), R. Stranack, van Londen; de wind N.

MAASSLUIS den 24 dezer. Heden morgen zeilden *Helen*, J. Gillen, naar Sunderland; *Cornopia*, R. Crawford, naar Seaham, en *Mill Hall*, J. Wood, naar Newcastle; de wind Z. W.

HELLEVOETSLUIS den 25 dezer. Gisteren na den middag zeilde in zee *Elizabeth*, W. Pratt, naar Shoreham. Heden morgen arriveerden *Marie Julie*, J. Teygeler, van Batavia; *Merwestroom*, J. H. Stuit, van Bergen; *Wm. Lees*, T. Elstob, en *Chance*, C. Davis, van Sunderland; de wind N. W.

BRIELLE den 25 dezer. Gisteren na posttijd stoomde in zee *Norfolk*, G. Oliver, n. Yarmouth; heden voor posttijd *Attwood*, H. Cheesman, naar Londen, en arriveerden *Sea Gull* (st.), G. Nichols, van Hull, en *Ramona*, Th. Goodburn, van Londen; de wind W. N. W.

MAASSLUIS den 25 dezer. Van de schepen, die gisteren gemeld uitzeilden, is dat van kap. J. Wood wel in zee gekomen, kap. R. Crawford bij den Hoek geankerd en kapit. J. Gillen op de Reede terug; de w. N. W.

Volgens ontvangen berigt, is het Amsterd. fregatschip *de Zuidpool*, kapitein Meijer, ter walvischvangst in de Zuid Zee kruisende, door een anderen visscher gepraaid, hebbende 2000 vaten traan aan boord.

TEXEL den 24 dezer. De wind N. W. Binnengekomen gisteren *Antonie en Eugenie*, C. Meijer, van Suriname; *Ranger* (st.) en H. Visser van Londen; W. Lewis van Sunderland; J. O. Davison van Newcastle en H. L. Kok v. Dantzig; heden *Magnet* (st.) v. Londen. Uitgestoomd gisteren *Lord John Russell* en *Adonis* n. Londen; heden uitgezeild C. Kaspersma naar Londen en K. J. Scholtens n. Stockholm.

VLIE den 20 dezer. Binnengekomen H. Nielsen van Drammen. Uitgestoomd *Beurs van Amsterdam* naar Hamburg, en gisteren uitgezeild *Willem Cornelis*, R. B. Jonker, naar Petersburg; H. J. Fijn naar Christiaansand, B. D. de Grooth en R. D. Lovius naar Noorwegen.

VLIE den 22 dezer. De wind W. N. W. Gisteren binnengekomen P. H. Prom van Bergen, D. H. Pijbes (voor D. D. de Groot) van Christiaansand, H. A. Brouwer van Laurvig en *Willem I* (st.) van Hamburg; heden K. H. Bakker van St. Petersburg, K. Grunden van Arendal en J. H. Tunteler van Hamburg. Gisteren uitgezeild 4 of 6 schepen, de namen onbekend.

VLISSINGEN den 22 dezer. Ter reede gekomen J. Milton en E. Morrison van Rio-Janeiro, J. Voets van New-York, D. C. Child van New-Bedford en een Amerikaansch driemastschip, de naam onbekend, allen voor Antwerpen bestemd. Uitgezeild H. Robertson (van Antwerpen) naar New-York.

VLISSINGEN den 24 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen C. le Cornu van Rio-Janeiro, J. Wadsworth van New-Orleans, C. G. de Goede van Nizza, en voor Gent het Spaansch schip *Colon*, van Havanna; op order *Henderson*, J. Stavers, van Odessa.

ANTWERPEN den 22 dezer. Het Nederlandsch kofschip *Allersma*, kapit. R. W. Vos, in ballast van Genua komende en sedert den 14den van deze maand ter reede van Marseille ten anker liggende, is in den hevigen storm van den 17den driftig geworden, en zou onvermijdelijk tegen de rotsen verbrijzeld zijn (hijschende reeds de noodvlag), toen twaalf loodsen zich dadelijk ter hulp aan boord begaven, door welker bekwaamheid en ijver het vaartuig weder eene veilige ligplaats be... en zonder beduidende schade de haven is kunnen binnenkomen.

AANGEKOMEN: te Genua den 18 dezer J. J. de Jong... Amsterdam; te Hamburg G. F. Rasker van Amersfoort, ... Hazekamp en H. G. Schaaf van Amsterdam; te Carolinerzijl ... Bolhuis van Hamburg; te Kiel H. J. Olthoff van Londen, ... Duintjer van Hartlepool, J. B. Mulder en A. H. de Haan v. New... te Rendsburg den 19den G. E. Jonker van Kiel naar Dordrecht, ... van Sluis van Sunderland, en H. L. van Sluis van Newcas... Wismar J. H. de Boer van Christiania en E. G. Broekema v. Wo... te Warnemunde H. B. Kappen van Petersburg; te Pillau H. J. W... van Groningen; te Memel G. E. Broekema v. Amsterdam; te Bo... L. M. de Boer van Petersburg; te Kroonstad J. Hakker van Sp... E. H. Oldenburger v. Rotterdam en M. P. de Jonge van Amste... te Borga Oberg van Rotterdam en Sundström, te Abo Sandst... te Stockholm N. Delin, alle drie van Amsterdam.

VERTROKKEN: van Marseille den 20 dezer J. Denijs n. Antw... van Antwerpen den 24sten R. J. Brons naar Hamburg; van Ha... B. K. Heins naar Amsterdam en H. K. Bekkering naar Lynn; ... Bremerhaven H. Rozema naar Petersburg; van Tonningen den ... J. L. Muntendam naar Dordrecht en den 20sten L. J. van Pee... Amsterdam; van Wismar J. H. Waterborg naar de Oost Zee; ... Warnemunde J. D. Mellema n. Amsterdam; van Dantzig B. J. Ti... naar Termunterzijl, J. R. Boeling n. Noorwegen, O. J. Zwaal, ... Gruppelaar, G. G. de Winter en H. W. Lukens n. Amsterdam; v... den 17den G. S. Brouwer en R. R. Legger naar Schiedam, ... de Boer n. Rotterdam, E. J. Schrage, K. P. Kiewit, J. K. Pot... J. Helmers en D. D. Kuitze, alle vijf naar Amsterdam; van Bo... den 14den J. Ontjes, H. S. Vos, B. J. Rijnberg en T. M. ... naar Elseneur om order; van Kroonstad den 12den S. T. Kram... Amsterdam, den 14den J. B. Altona naar Jersey en H. H. B... naar Bremen; van Stockholm den 12den R. R. Sap, den 14den T... en den 15den L. Pettersson, alle drie naar de Noord Zee.

SOND-LIJST: den 17 dezer P. R. Huisman van Nerva ... Dordrecht; R. J. Sprik van Straalsund en C. J. Dijk van Greifs... beiden met rogge n. Schiedam; G. N. van Duinen en W. D. Klei... van Dantzig, Grönlund van Borga, E. R. Zoutman van Straals... T. Dawson van Koningsbergen, A. Hendriks, Thomsen en Ni... van Nerva, J. H. Dik, Friis, J. G. Buss, G. Hoeksma en H. ... Pot van Riga, alle dertien naar Amsterdam; P. S. Brouwer met ... van Straalsund en J. B. de Jonge met gerst van Windau, beiden ... Rotterdam; T. M. de Jonge met tarwe van Straalsund naar Je... J. H. Pluktje met gerst van Windau naar Schiedam; J. E. K... met rogge van Straalsund en J. G. Bakker met gerst van Riga, b... naar de Maas, en J. H. Mulder met graan van Straalsund n. Guer... Den 18den J. S. Bakker en H. Landeweer met hennep van Peter... naar Amsterdam; G. J. Schulte en H. Abrams met balken van R... naar Harlingen; F. P. de Jonge met hennep van Petersburg n. Delf... H. K. Potjewijd en Jacob D. Flik met gerst van Riga naar de Ma... en J. H. Grön van Nerva naar Purmerend. Den 19den W. J. Hilbr... van Straalsund, J. H. de Jonge en D. T. Doornbos van Nerva, S. ... Hazewinkel van Koningsbergen, T. A. Akervall en M. Ekman ... Christinestad, Braavig van Riga en Kyllén van Björneborg, alle ... naar Amsterdam; H. G. de Vries met rogge van Rostock n. Hol... G. K. Wijkmeijer met deelen van Windau, en Strijbos (voor J. ... Westerling) van Petersburg, beiden n. de Noord Zee; A. H. Oldenbu... en P. G. Schuur met gerst van Riga n. de Maas; E. R. Huisman ... Petersburg naar Antwerpen; T. A. Breeland met rogge van Riga ... Schiedam; L. P. Teensma met hennep n. Spikeroog, W. J. Bakker ... Holland en A. H. Bekkering n. Harlingen, beiden met lijnzaad en ... dric van Petersburg; R. R. Legger jr. met hennep n. Rotterdam, T. ... de Vries naar Bilbao, L. N. Baas met hout naar Lissabon, E. Bo... met balken naar Delfzijl, T. F. Harding met vlas naar St. Valery ... P. K. de Boer met lijnzaad naar Groningen, alle zes van Riga; R. ... Kuiper van Nerva naar Purmerend; J. H. Tillgren van Uleaborg na... de Noord Zee; W. P. Wessels van Nerva naar Edam en Huldt va... Stockholm naar Antwerpen; de wind Z. Z. W.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 21 en 22 augustus.

Te Londen zijn den 21 dezer aangekomen *Margaretha*, de Wind... van Groningen, *Friesland*, Visser, van Workum, en *Vrouw Ikm...* Duit, van Dokkum; te Gravesend den 22sten *Elsina*, Bieze, va... Groningen; te Cowes den 19den *Mary Bailey*, Sewell, v. Rio-Janeiro, om order; te Plymouth den 21sten *Devonshire Lass*, Stapledon, van Rotterdam; te Liverpool den 20sten *Hioma*, Marcussen, v. Schiedam, en den 21sten *Anna Agatha*, N. T. Hoek, v. Rotterdam. uitgeklaard *Cousins*, Evans, en *Prisciila Eliza*, Jones, n. Rotterd., *Weltevreden*, Lupcke, en in lading *Maria Christina*, Voss, beiden naar Batavia; te Shields 20 *Sine Nomine*, Meuldijk, v. Vlissingen; te Ipswich *Dams...* Jacobs, v. Medemblik; te Hull 18 *Stad Almelo*, Koning, v. Middelburg. — te Malta den 9den *Boreas*, van Gelderen, van Vlaardingen, en den 11den *Orion*, Berg, van Odessa naar het Kanaal; — te Havanna den 25 julij *Transit*, Smit, v. Antwerpen, gezeild 23 *Onderneming*, Atkes, n. Cowes om order; — te Suriname den 11 junij *Jeantine*, Renken, van Amsterdam; te St. Thomas den 22 julij *Curaçao*, Pinksterboer, v. Rotterdam; — te Baltimore den 31 julij *Scotia*, Miskelly, ... Rotterdam, en te New-York den 6 dezer *Edimburgh*, Conway, ... Amsterdam; — van Singapore den 2 junij *Duc de Brabant*, Schmidt, n. Antwerpen, en te Hong Kong den 18den *Sumatra*, Veltman, v. Batavia.

Het schip *Adolph Frederik*, kapitein G. Zwanenburg, v. Amsterdam naar Ancona, is den 19 dezer met verlies van de boegspriet, zeiltuig enz. te Dartmouth binnengeloopen.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 23 augustus.

Te Portsmouth is den 22 dezer binnengeloopen *Prins Frederik der Nederlanden*, Huidekoper, van Amsterdam n. Batavia, met gebroken fokkera, en te Ramsgate dien dag *Amphitrite*, Jansen, van Rotterdam naar Boston; — van Odessa den 31 julij vertrokken *Jonge Catharina*, Puncke, naar Amsterdam.

CARGA-LIJST.

SEA GULL, D. STEWART, van *Rio-Janeiro.*

4500 b. Koffij, *Labouchere en Co.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het gekoperd snelzeilend Nederl. Fregatschip *Vriendschap*, kapit. *F. W. E. Schuchard*, voerende een bekwamen Scheepsdocter. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en ... *en Blokhuyzen.*

BATAVIA, het Nederl. nieuw gekoperd Barkschip *Formosa*, ... *H. Reiniersen*, hebbende uitmuntende inrigting voor Passagiers, voerende een bekwamen Scheepsdocter. Adres ten kantore van *Wambersie en Crooswijck.*

BERGEN IN NOORWEGEN, het Noordsch Schoenerschip *Poque Fortuna*, kapit. *C. Svane.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Lucas Wigcher*, kapit. *W. T. Hazewinkel.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *City of Rotterdam*, kapitein *James Lee.* Adres bij *George Levingston* en bij *J. A. Houweninge*.

HAMBURG, het Nederl. Kofschip *Josina Wilhelmina*, kapit. *L. J. Holstein.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

JERSEY en GIBRALTAR, het Nederlandsch Kofschip *Dina*, kapit. *J. W. Scheeva.* Adres ten kantore van *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Catharina Engelina*, kap. *J. E. de Grooth*; vertrekt deze week. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederl. Schooner-Kofschip *Vrouw Henriette*, kapit. *H. F. Klie.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK en BALTIMORE, het Amerikaansch Fregatschip *Katherine Jackson*, kapitein *W. W. Stafford.* Adres bij *Wambersie en Crooswijck.*

ST. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Niessina Schuringa*, kapitein *H. O. Engelsman.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

PHILADELPHIA, het Amerikaansch gekoperd Barkschip *Manchester*, kapitein *S. E. Jarman*; vertrekt 1 September. Adres ten kantore van *Wambersie en Crooswijck.*

RIO-DE-JANEIRO, het Nederl. Barkschip *Jonge Cornelis*, kapit. *C. Verhey.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIESTE, het Nederl. gekoperd Schoenerschip *Eduard*, kapit. *C. Ouwehand.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 18 Augustus.* Spanje 3 per cents 19$\frac{9}{16}$ a contant, na beurstijd 19$\frac{3}{8}$ geld en 19$\frac{1}{2}$ papier; dito 5 per cents 11$\frac{1}{4}$ papier, na beurstijd 11 geld; Rentelooze Schuld 4 papier; Coupons 7 papier.

Den 19den. Spanje 3 per cents 19$\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; dito 5 per cents 10$\frac{7}{8}$ a 11; Rentel. Schuld 3$\frac{3}{4}$ a 4; Coupons 7 papier.

PARIJS *den 23 Augustus.* Frankrijk 3 per cents 44. 50 a contant en 44. 75 tegen ultimo; dito 5 per cents 73. 25 a contant en 73 tegen ultimo; de Actien van de Bank 1645; Napels 73. 50; Spanje 5 per cents 11$\frac{1}{8}$: dito 3 per cents 23; dito Binnenl. 18$\frac{5}{8}$ a contant. — De fondsen blijven zich verbeteren. De 3 per cents sloten $\frac{1}{2}$ per cent en de 5 per cents 1 per cent hooger dan gisteren.

Den 24sten. Frankrijk 3 per cents 44. 50; dito 5 per cents 73. 25; Napels 73. 50; Spanje Binnenl. 18$\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$.

LONDEN *den 22 Augustus.* De 3 per cents Geconsolideerden 85$\frac{7}{8}$ a contant en 86 voor rekening: de Gereduceerden 86$\frac{1}{8}$; de Actien van de Bank 196; Rusland 101; Mexico, 5 per cents, 16$\frac{5}{8}$; Holland, 4 per cents, Certificaten, 71. De Wissel op Amsterdam 12, 1$\frac{1}{2}$ a 2, en op Rotterdam 12, 1$\frac{3}{4}$ a 2$\frac{1}{4}$.

Den 23sten. De 3 per cents Geconsolideerden 86 a 86$\frac{1}{4}$; de Gereduceerden 86$\frac{1}{4}$; de Actien van de Bank 196 a 197$\frac{1}{2}$; Spanje, 5 per cents, 11$\frac{3}{4}$ a 12$\frac{1}{4}$; Portugal, 4 per cents, 18 a 19; Mexico 16$\frac{5}{8}$ a $\frac{7}{8}$; Brazilië 72; Holland, 2$\frac{1}{2}$ per cents, 44 a 44$\frac{1}{2}$.

ANTWERPEN *den 24 Augustus.* Weinig handel. België 5 per cents 76$\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$ geld; dito 4$\frac{1}{2}$ per cents 70 geld; dito 2$\frac{1}{2}$ per cents 38$\frac{3}{8}$ geld. Spanje 5 per cents 8$\frac{1}{4}$ geld; dito Binnenl. 3 per cents 18$\frac{1}{4}$.

2$\frac{3}{4}$ ure. België 2$\frac{1}{2}$ per cents 38$\frac{1}{2}$ geld.

AMSTERDAM *den 25 Augustus.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2$\frac{1}{2}$ pc., 44$\frac{3}{4}$ a 45, gebl. 44$\frac{13}{16}$; id., 3 pc., 52$\frac{1}{8}$ a 52$\frac{3}{8}$, gebl. 52$\frac{1}{4}$; id., 4 pc., 69$\frac{1}{4}$ a 69$\frac{3}{8}$, gebl. 69$\frac{1}{4}$; Amort.-Sijnd., 3$\frac{1}{2}$ pc., 70 a 70$\frac{1}{4}$, gebl. 70; België, bij *Rothschild*, 2$\frac{1}{2}$ pc., 36$\frac{3}{4}$. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 96$\frac{3}{8}$; id. 1828-1829, 5 pc., 96$\frac{1}{2}$ a 96$\frac{5}{8}$; Neg. bij *Stieglitz*, 4 pc., 75$\frac{3}{8}$. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 8$\frac{9}{16}$; idem £ 510, 5 pc., 8$\frac{1}{4}$ a 8$\frac{5}{16}$, gebl. 8$\frac{1}{4}$; id. Coupons 6$\frac{1}{4}$ a 6$\frac{5}{16}$; Binnenl., 3 pc., 18$\frac{1}{4}$ a 18$\frac{7}{16}$, gebl. 18$\frac{1}{4}$. Portugal, te Londen, 3 pc., 17$\frac{15}{16}$; id., 4 pc., 18$\frac{15}{16}$ a 19. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 69$\frac{1}{4}$ a 69$\frac{3}{4}$, gebl. 69$\frac{1}{2}$; id., 2$\frac{1}{2}$ pc., 36 a 36$\frac{1}{4}$, gebl. $\frac{1}{4}$. Peru, te Londen, 6 pc., 15$\frac{7}{8}$.

5 ure. Nederl. Werk. Schuld, 2$\frac{1}{2}$ per cents, 44$\frac{13}{16}$. Spanje bij *Ardoin*, £ 510, 8$\frac{1}{4}$ a $\frac{5}{16}$; dito Binnenlandsche 3 per cents 18$\frac{5}{16}$.

AMSTERDAM *den 25 Augustus.* Hamburg 2 maanden *f* 35, zigt *f* 35$\frac{1}{4}$; Londen 2 maanden *f* 11. 87$\frac{1}{2}$ pap., zigt *f* 11. 92$\frac{1}{2}$; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 40; Petersburg 3 m. *f* 178; Disconto 3 pc.

ROTTERDAM *den 25 Augustus.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2$\frac{1}{2}$ pc., 44$\frac{5}{8}$; idem idem, 4 pc., 69. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc., 8$\frac{1}{16}$; Binnenlandsche, 3 pc., 18$\frac{1}{4}$. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816 5 pc., 96$\frac{1}{4}$. Oostenrijk, Metal., 2$\frac{1}{2}$ pc., 36$\frac{5}{16}$ l. k., 36$\frac{3}{4}$ h. k. Badensche Loten *f* 28.

ROTTERDAM *den 24 Augustus.* Parijs 2 maanden *f* 56$\frac{1}{8}$, kort *f* 56$\frac{5}{8}$; Bordeaux 2 maanden *f* 55$\frac{1}{4}$, kort *f* 55$\frac{1}{2}$; Frankfort 6 weken *f* 98$\frac{1}{2}$.

Den 25sten. Londen 2 maanden *f* 11. 85, kort *f* 11. 92$\frac{1}{2}$; Hamburg 2 maanden *f* 35, kort *f* 35$\frac{1}{4}$.

AMSTERDAM *den 25 Augustus.* TARWE is heden weder *f* 10 hooger gedaan, doch met minder handel; verkocht in Entr.: 132 ℔ roode Odessa *f* 285; 134 ℔ Cubanca *f* 280; in Cons.: 130 ℔ Norder *f* 296, bij gerijf. — ROGGE prijshoudend: 116 ℔ Petersburger *f* 165; 123 ℔ Pommers. *f* 175; 120 ℔ Odessa *f* 173. — GERST wat hooger verkocht: 112, 114 ℔ Deensche *f* 172, *f* 176; 115 ℔ Holst. *f* 182. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel.. — KOOLZAAD: Vriesch £ 42$\frac{1}{2}$; Oostvriesch £ 50; op 9 Vat, in Sept. £ 58; Oct. £ 58$\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD één doen: 108 ℔ Koningsb. *f* 200; 108 ℔ Droyane Riga *f* 237$\frac{1}{2}$. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 34$\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* 33$\frac{3}{4}$; in Mei eerstk. *f* 35; Sept. *f* 33$\frac{3}{4}$; Oct. *f* 34; Nov. *f* 34$\frac{1}{4}$; Dec. *f* 34$\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 28; Vlieg. *f* 27. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 36. — RAAPKOEKEN *f* 60 a *f* 64. — LIJNKOEKEN *f* 8 a *f* 10.

SCHIEDAM *den 24 Augustus.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 19. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 20. 75. Zonder de belasting.

Den 25sten waren de prijzen als boven.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis der Stemgeregtigde Ingezetenen, dat, in voldoening aan Zr. Ms. besluit van den 24 December 1829, n.° 133, de vacaturen in de Stedelijke Kiescollegien vóór de eerste week van October moeten worden vervuld, en dat, dien ten gevolge, alsnu zal moeten worden voorzien in de vacaturen van het *een derde* gedeelte, hetwelk dit jaar moet aftreden, naar aanleiding van art. 22 van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad, gearresteerd bij besluit van Z. M. van den 4 Januarij 1824, n.° 108, als mede in de buitengewone vacatures veroorzaakt door het overlijden van de Heeren *B. Ledeboer* en *J. Kloppenburg*, en het verlaten dezer Stad van den Heer *B. Rouffaer*, en dat mitsdien ingevolge art. 13 van bovengemeld Reglement, aan de Stemgeregtigden biljetten, ter invulling van de personen hunner keus, zullen worden rondgezonden; als mede eene lijst, bevattende de namen der tegenwoordige Kiezers, benevens eene lijst, waarop de namen der personen, die de vereischten bezitten om als Kiezers te kunnen worden benoemd, voorkomen; zullende gemelde biljetten, binnen vier dagen nadat dezelve zullen zijn rondgebragt, in besloten bussen worden opgehaald.

Wordende voorts aan een ieder, ten einde zijn regt in deze te kunnen beoordeelen, herinnerd de artikelen van het voornoemd Regerings-Reglement daartoe betrekkelijk, zijnde van den volgenden inhoud:

Art. 2. Voor Stemgeregtigden worden gehouden zij, die ten minste gedurende het laatst verloopen jaar ingezetenen der Stad of van derzelver grondgebied geweest, en nog werkelijk op het oogenblik zelve ingezetenen daarvan zijnde, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, jaarlijks in de verponding en verdere beschreven Rijks middelen, buiten het patentregt, betalen niet beneden de veertig gulden, aan de wettelijke verpligtingen aangaande de nationale militie, naar aanleiding der Grondwet op hen gelegd, tot op het oogenblik toe hebben voldaan, en niet vallen in de termen van uitsluiting, bij het volgend artikel bepaald.

Art. 3. Van de uitoefening van het stemregt zijn uitgesloten zij die in dienst zijn of pensioen genieten van eenige vreemde Mogendheid, buiten autorisatie des Konings; die zich in staat van geregtelijke interdictie bevinden; als mede die aan welke geregtelijk een raadsman is toegevoegd; die in staat van faillissement zijn; die cessie van hunne goederen gedaan hebben; die een crimineel vonnis hebben ondergaan, door geene nadere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt; die ten tijde van de stem-opneming nog in staat van criminele beschuldiging zijn.

Art. 4. In de beoordeeling der al of niet bevoegdheid tot uitoefening van het stemregt, naar gelang der betaald wordende jaarlijksche som in de bovengemelde belastingen, zal alleen in aanmerking worden genomen het montant, waarop men in die belastingen is aangeslagen, onverschillig of de goederen in de Stad zelve of elders binnen het Rijk gelegen zijn, en of de daarvoor te betalen belasting al of niet in eene andere gemeente wordt voldaan; zullende echter diegenen, welke derzelver belastingsbetaling in eene andere gemeente ten deze zullen willen doen gelden, verpligt zijn om daarvan vooraf aan het Stedelijk Bestuur kennis te geven, en, des gevorderd, aan dat Bestuur de bewijzen van die betaling te vertoonen.

Art. 5. De belasting, wegens panden in compagnieschap bezeten, opgebragt wordende, zal aan ieder eigenaar voor zijn aandeel worden toegerekend, mits de personen, welke daaruit hunne stemgeregtigdheid of bevoegdheid tot het kiezerschap zouden willen ontleenen, werkelijk als mede-eigenaars van zoodanige panden op de registers der Ontvangers van de directe belastingen bekend staan.

Art. 6. Wat aangaat het bedrag van belastingen wegens verhuurd wordende huizen, of andere eigendommen, waarvoor de eigenaars zijn aangeslagen, doch door de huurders aan hen restitutie geschiedt, zal dit bedrag onder de opbrengst der eigenaren blijven, als alleen daarvoor bij de Ontvangers bekend staande.

Art. 7. Zij, welke gehuwd zijn, het zij in gemeenschap van goederen of daar buiten, met vrouwen die de bepaalde sommen in de bovengemelde belastingen opbrengen, zullen, ofschoon ter zake van hunnen eigen aanslag niet bevoegd, niettemin ter uitoefening van het stemregt worden toegelaten, wanneer zij de overige vereischten in zich vereenigen; zoo als ook de vader van een minderjarig kind, hetwelk de bepaalde som in de belastingen opbrengt, wanneer hij uit eigen aanslag niet reeds tot het stemregt mogt bevoegd zijn, tot de uitoefening van hetzelve zal toegelaten worden, indien hij de overige vereischten bezit, hetgene evenzeer het geval zal zijn ten opzigte van een meerderjarigen zoon, of eenen der meerderjarige zoons van eene moeder-weduwe, welke zich in gelijk geval bevinden moge.

Art. 8. Zoodanige moeders-weduwen, welke verlangen zouden dat die uitoefening geschiede, zullen verpligt zijn dengene van derzelver zoons, door wien zij, bij voorkomende gelegenheden, de uitoefening tot wederopzegging toe zouden begeeren verrigt te hebben, aan het Stedelijk Bestuur kenbaar te maken, om daarvan de noodige aanteekening te kunnen houden tot narigt; terwijl het voorschreven Bestuur de moeders-weduwen, voor zooverre die aan hetzelve mogen bekend zijn, of door hetzelve ondersteld worden in de termen ten deze te verkeeren, met de vorenstaande bepalingen zal bekend maken.

Art. 9. Het zal onverschillig zijn, of de opgegeven zoon gehuwd of ongehuwd is, en al of niet bij de moeder-weduwe inwoont, mits hij den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbe en alle verdere vereischten (dat omtrent de belastingsbetaling alleen uitgezonderd), in de stemgeregtigden gevorderd wordende, bezitte, voor zoover hij namelijk niet reeds uit eigen hoofde het stemregt uitoefent, daar er door éénen persoon niet meer dan ééne stem kan worden uitgebragt.

Art. 10. De zes voorgaande artikelen zijn ook tot de bevoegdheid om tot het kiezerschap te worden benoemd toepasselijk, behoudens de verdere vereischten der Kiezers, volgens de bepaling van art. 23 van dit reglement.

Art. 13. Elk Stemgeregtigde vult in het bekomen biljet in, de namen der personen, welke hij tot Kiezers stemt, genomen uit hen die de vereischten bezitten, en in zoodanigen getale als er Kiezers worden vereischt, welk biljet door hem eigenhandig onderteekend en voorts behoorlijk gesloten wordt.

Art. 14. De Stemgeregtigden, welke hunne naamteekening niet mogten kunnen schrijven, doen de invulling van het biljet door anderen verrigten, en doen voorts onder hetzelve door den Wijkmeester hunner buurt, Commissaris van Politie of een ander publiek persoon verklaren, dat de invulling overeenkomstig hunne opgave is geschied.

Art. 17. Bij het nazien en opnemen der stemmen zal hoegenaamd geen regard worden geslagen op de biljetten, welke, of niet eigenhandig onderteekend, of niet ingevuld en geverifieerd op den voet van art. 14, of niet behoorlijk gesloten mogten gegeven worden; terwijl in geene aanmerking zullen worden genomen stemmen, uitgebragt op personen welke de vereischten niet hebben om tot Kiezers benoemd te worden, gelijk mede niet de stemmen welke niet duidelijk genoeg een zekeren bepaalden persoon mogten aanwijzen, hoezeer zoodanige biljetten voor het overige zullen worden aangenomen, indien die anderzins mogten regelmatig zijn.

Art. 18. Indien in eenig biljet op meer personen stemmen mogten uitgebragt zijn, dan het getal der te verkiezene bedraagt, zullen alleen in aanmerking genomen worden de eerstgenoemden in zoodanig biljet, tot het getal als er vereischt wordt; terwijl, wanneer een biljet minder stemmen mogt bevatten dan er wordt vereischt, zulks niet beletten zal om de uitgebragte stemmen in hetzelve biljet toe te rekenen aan de personen respectivelijk die daarbij zijn opgegeven, zoo het biljet anderzins in orde is en aan de bepalingen van dit reglement voldoet.

Art. 23. Niemand kan binnen de Stad Kiezer zijn, ten zij hij den ouderdom van 25 jaren heeft vervuld, binnen het Rijk of deszelfs Kolonien geboren is of brieven van naturalisatie bekomen heeft, of wel bij werduiding voor Nederlander gehouden wordt, binnen de Stad stemgeregtigd is, en voor een inboorling der Stad, of met eene burgerdochter gehuwd zijnde, gedurende de laatste drie jaren, en voor een inboorling van het Rijk of genaturaliseerde, gedurende de laatste zes jaren, stads ingezeten is geweest (zonder dat echter afwezendheid ten gevolge van bedieningen, door of van wege den Koning opgedragen, in deze hinderlijk zal kunnen zijn), en voorts jaarlijks in de verponding en verdere beschreven Rijks middelen, buiten het patentregt, op den voet der Stemgeregtigden, betaalt eene som van ten minste eenhonderd en zestig gulden.

Ook zal tot Kiezer niet kunnen benoemd worden hij, die aan eenen reeds benoemden Kiezer in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaat. Twee personen, zich zoodanig bestaande, te gelijker tijd wordende benoemd, zal het lot tusschen hen beslissen; terwijl voorts de bepalingen van art. 48, 49 en 50 ook in deze zullen toepasselijk zijn.

Art. 48. Voor aan elkander verzwagerden zullen ten dezen opzigte niet gehouden worden zij, wier huisvrouwen elkander in een der gemelde graden bestaan, uitgezonderd met betrekking tot Burgemeester en Wethouders onderling.

Art. 49. Opkomende verzwagering gedurende het zitting hebben zal van het gevolg zijn dat hij, die de verzwagering veroorzaakt, zal moeten ophouden verdere zitting te hebben.

Art. 50. Indien de vrouw, door welke de verzwagering is ontstaan, overleden is, zal de zwagerschap gerekend worden op te houden.

Bij besluit van Z. M. van den 23 Maart 1830, aan Burgemeester en Wethouders medegedeeld bij een extract uit het register der deliberatien van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 9 April daaraan volgende, n.s 779—7479, is bepaald, dat een stads ingezeten, die het stemregt aldaar bezit, ophoudt stemgeregtigd te zijn, wanneer hij, gedurende een geheel jaar, heeft opgehouden in de personele belastingen aangeslagen te zijn, zoo als bij art. 2 van het stedelijk reglement vereischt wordt.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 25 Augustus 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. F. HOFFMAN.

Ter ordonnantie van dezelve,

STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** De Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft heden Handelsberigten ontvangen van de Gezanten en Consuls te Kopenhagen, Hamburg, Londen, Antwerpen, Barcelona, Odessa en Alexandria, welke gedurende vier dagen op het Bureau van den Secretaris ter inzage der belanghebbenden zullen liggen.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken,

Rotterdam VAN RIJCKEVORSEL, *President.*

den 25 Augustus 1848. W. C. MEES, *Secretaris.*

Voor de veelvuldige en bijzondere bewijzen van deelneming, betoond bij het smartelijk sterfgeval mijner geliefde Echtgenoot, CATHARINA MARIA ULRICH, betuig ik, ook namens Ouders en Bloedverwanten, mijnen opregtsten dank.

Rotterdam W. H. J. DICKE.

den 23 Augustus 1848.

Voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, bij ons Huwelijk betoond, betuigen wij, ook namens wederzijdsche Betrekkingen, door deze onzen hartelijken dank.

Rotterdam S. P. SCHUIL.

den 26 Augustus 1848. S. C. FRESCARODE.

Getrouwd

H. SCHOTT, van *'s Hage*, en

Rotterdam den 23 Augustus 1848. I. W. ANDERSON MILTNER.

Getrouwd

J. DE HAAN, *J. Zn.*, en

Rotterdam den 23 Augustus 1848. A. J. SJOERS.

Getrouwd

C. W. MARIS, Weduwenaar van G. VAN OUWERKERK, Notaris te *Klundert*, en

S. A. HOOGEWERFF.

Rotterdam den 24 Augustus 1848.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON MADELAINE MENSING, geliefde Echtgenoot van

Vlaardingen A. W. VAN MEEGEN,

den 24 Augustus 1848. *Med. Doctor.*

Heden beviel van eene DOCHTER R. A. W. P. LEMZON PIJNAKER, Echtgenoot van

Rotterdam

den 20 Augustus 1848. M. M. DE MONCHY.

Eenige kennisgeving.

Mijne geliefde Echtgenoot, JOHANNA VAN VOLLENHOVEN, verloste heden van eene welgeschapen DOCHTER.

Rotterdam

den 24 Augustus 1848. J. RIJSHOUWER.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER M. DE GRAAFF, Echtgenoot van

Rotterdam J. M. DE MAN.

den 24 Augustus 1848.

Heden beviel van eene DOCHTER A. PINCOFFS, Echtgenoot van

Rotterdam H. P. KERDIJK.

den 25 Augustus 1848.

Heden overleed, ten huize van den Heer *H. van den Boogaard*, de Heer GERRIT JAN GERRITSEN, in den ouderdom van circa acht en zestig jaren, diep betreurd door zijne Kinderen, Aanbehuwdkinderen en Kindskinderen.

Hillegonsberg den 23 Augustus 1848.

Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, MARTINUS VAN WIJNOXBERGEN, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

Rotterdam C. VAANDRAGER,

den 25 Augustus 1848. Wed. M. VAN WIJNOXBERGEN.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 84 jaren, tot mijne diepe droefheid en die mijner Kinderen en verdere Betrekkingen, mijn waarde Echtgenoot, de Heer CORNELIS LAURENTIUS HOLLERTT, na eene gelukkige echtvereeniging van 58 jaren.

Rotterdam F. VAN HOOGDALEM,

den 21 Augustus 1848. Wed. HOLLERTT.

*** KONINKLIJKE ZUID-HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer **A. Peters.**

Op Saturdag den 26 Augustus 1848 (*tot sluiting van het Tooneel*): **EEN GLAS WATER**, Blijspel in vijf bedrijven en in proza, door *Eugène Scribe;* versierd met nieuwe Costumes, hiervoor expresselijk vervaardigd door den Heer *L. van Meerbeeke*, Costumier van de Koninklijke Hollandsche en Fransche Schouwburgen te 's Gravenhage (nooit alhier vertoond). Gevolgd door: **DE TOOVERDRANK VAN CAGLIOSTRO**, Blijspel met Zang, in één bedrijf, naar het Fransch, door den Heer *J. Beems* (nooit alhier vertoond). — Aanvang ten half zeven ure.

*** De Heer **S. N. DENTZ**, *Dentiste van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Frederik der Nederlanden enz. enz.*, is alhier gearriveerd en zal tot den **31sten** vertoeven; gelogeerd in ***den Arend,*** op de Hoogstraat.

*** De Heeren HOPE & C.IE adverteren, dat op den 1 September 1848 en vervolgens, ten Kantore van de **Associatie-Cassa**, zal gevaceerd worden ter Betaling van de alsdan verschijnende **INTEREST-COUPONS** der ***Russische Geldleening*** van de jaren **1828** en **1829.**

De Heeren HOPE & C.IE adverteren wijders, dat door den Notaris Mr. *J. COMMELIN*, in tegenwoordigheid van Getuigen, zijn ***UITGELOOT,*** om op 1 September 1848 te worden afgelost,

VIERHONDERD VIJF EN VIJFTIG OBLIGATIËN der **Russische Geldleening** van A.° 1828, genummerd:

1087	4030	17278	456	5161	15902	2157	781
9582	16978	3953	3892	4613	17602	13113	8024
915	15219	1270	17207	16754	6478	2795	12471
8862	5359	8841	875	14420	14661	17887	528
1668	6831	17045	6862	10737	11575	3282	1193
13888	9296	11773	5493	10822	11729	7329	154
2919	9073	1	9193	2092	14181	12839	14111
7090	14587	169	14867	13241	10586	16007	5495
7931	17526	8650	10043	11290	13919	1157	9372
10486	1565	5782	3325	4497	12916	17013	6810
12387	3799	14937	12072	6409	12933	12607	16491
12653	4073	15044	8968	3264	4598	940	3092
11563	8447	9219	10067	2973	13467	750	9469
6515	787	3916	7734	17600	5120	8320	11520
6423	621	1239	14864	1845	16417	5810	11612
13159	6421	14478	1509	10223	5186	12666	7452
12220	412	3715	16075	6737	11022	9850	8545
8606	5910	12460	15394	1249	17698	208	4752
5399	2386	16521	6956	1772	436	15896	10108
9623	13243	2077	1530	14520	8704	11845	17185
5037	14055	4937	2533	4749	13615	11450	14350
16327	15349	7001	14402	4094	14311	2068	10446
3664	11548	12102	4861	5684	5388	2830	15847
17802	4994	9877	12943	1339	15672	14001	1066
3720	5804	13630	6068	8725	1385	1727	2349
5140	5806	13435	15875	8062	5418	5386	2667
1583	12998	3402	16281	15964	15259	6354	1463
8623	1320	4205	13755	8045	3977	886	14333
14523	6045	9872	3019	9741	953	13397	4044
2106	1979	11588	4698	15024	10644	1890	2561
1738	7306	2560	16860	2445	15422	15148	16351
7286	13623	12919	8724	1531	4396	7991	6608
8001	16566	16300	5919	7853	8713	16384	16769
16311	17816	10811	17148	8851	13248	17556	16230
15931	10468	3713	4671	17445	17011	14192	17984
8793	17171	8883	16755	12197	7096	1336	12808
4718	3133	17176	14704	7193	12361	14205	202
17769	9512	16185	13061	14573	12059	15817	5128
10091	12552	16070	12116	6983	2213	9285	15602
17301	13908	14981	5279	6905	17237	14779	7071
14246	12844	13925	8985	13434	11597	15210	12606
2603	8810	5343	13441	6204	10549	4043	6876
7968	1690	13762	3432	4562	1734	6764	17626
6	10978	17063	15451	13103	8202	5553	8253
5331	16146	7714	9976	10837	8171	2838	6459
15625	15076	11983	12644	16372	6877	2400	12032
8753	17135	10379	9132	15707	11682	15697	1310
15608	6636	7834	2722	6276	2749	8507	5390
3889	7289	11696	13225	10591	11296	17539	11847
9816	16505	704	3822	10320	1479	10626	17190
13996	11391	2884	14739	14748	3796	9666	12836
14749	469	13825	17653	3586	189	16813	13983
9587	142	14073	3903	17019	633	12175	12578
12005	3136	13247	5335	3802	8199	4538	8575
4879	15812	13992	4905	3089	10452	15059	2032
11193	11545	14575	6263	4091	9349	9594	3785
7717	13760	7916	14824	15809	17455	3487	

En **VIJFHONDERD ZEVEN EN ZEVENTIG OBLI-**

GATIËN der *Russische Geldleening* van A.° 1829, genummerd:

21031	38809	33764	29776	34300	33509	31656	22921
35564	23211	20071	34237	21002	21745	19343	20903
32111	31389	22291	36267	27546	24811	26104	40963
39127	40937	32428	30139	39846	33356	20549	32103
34487	36867	29943	28830	33821	25131	20483	31550
32884	36956	28709	39051	18512	25920	27346	26640
38756	19339	37184	20684	22776	25040	25806	37340
29800	20460	21782	31182	30690	21987	24121	40676
22942	39992	37968	37492	27880	29365	37687	33191
31868	28331	28121	23967	29954	38863	36584	38522
25997	40465	23152	41199	40066	38859	20471	20307
29540	19226	22924	23074	38140	30199	18573	21761
29834	36221	18805	18846	22600	36568	28102	22563
32787	22125	38840	22662	31674	23926	33804	40790
28591	20243	26999	25680	41161	25464	40966	34616
37738	38128	20851	35549	36248	32399	27471	31927
33115	26137	36190	30737	19895	21581	27392	19813
25390	35657	20584	41475	37267	28144	39704	18791
40624	41786	30845	18659	36932	28245	19208	21217
40128	35243	26470	37805	34817	28905	27486	33419
18773	28098	20161	40337	37228	34306	30158	32424
27667	32931	21759	30974	40814	18113	21874	36427
18729	37688	30684	26283	39897	36907	30489	20183
39123	28101	26920	38482	26991	23668	20067	26912
32696	28170	20792	28322	35828	37209	34658	26411
34878	30555	41231	36591	28587	41989	27470	39642
32572	21896	38289	20690	37656	21338	18968	30162
39764	36928	20252	23789	22644	32402	25897	24759
22232	25620	39494	18157	27221	37005	30360	28013
22022	31821	37705	35865	41350	23607	25063	20623
39367	21951	19077	23430	40413	41741	22779	20919
26364	20962	30172	28770	32562	34739	25540	28341
25804	28628	19855	32901	19049	32257	41922	19006
24150	23511	21414	41304	27038	30872	33567	32271
41160	38517	19771	34632	21887	29329	25372	28220
18853	26594	22066	39419	18157	24057	34672	34397
40798	41164	34132	20550	19379	22771	39015	26583
22058	35173	32421	18415	34186	22566	27031	30087
20134	40001	30781	22341	41497	27967	25604	22933
25028	20812	24842	21997	37886	27212	30155	20176
28075	38410	18351	31449	33933	25291	22316	19833
32525	24674	29124	29383	32048	28784	34197	41463
19912	38405	22188	35063	32616	26388	20810	41103
29407	18024	31917	31484	38685	29651	33663	36460
26118	41141	41816	27962	32948	20548	27538	31813
29996	27935	19413	35282	36583	41749	30212	22214
34657	39694	18210	30948	39578	21277	40481	28186
26796	22408	39431	30448	36604	23177	35257	33724
35041	40300	40605	39676	24703	37518	24984	18472
30561	32863	18920	27964	39016	41980	24992	38985
25972	20586	22739	21461	38970	26745	36443	19793
31291	18780	31983	28923	18588	29760	21148	41139
21605	41029	30451	23623	21118	22629	32700	23118
29325	25856	32194	21841	31762	37029	26855	41068
19977	35374	26664	34726	18009	20003	38398	37445
30549	25790	40935	37057	35842	24286	28792	37908
30128	29893	35984	38220	36147	35223	32622	22349
24116	22852	34147	39690	20911	30280	41639	36509
20632	29197	30201	22008	33143	28630	41855	25740
27534	33880	26612	39309	26663	32487	37559	18836
37799	24943	21558	26259	40347	28574	32327	27419
32322	33699	38723	21430	23969	39307	18938	30665
37204	33438	39162	25727	19958	23375	34797	19542
37541	32188	18798	36133	22207	38082	37056	29909
40861	29134	31648	35362	25118	29153	38745	36564
21683	40343	31867	35751	41004	26786	22539	24646
30894	19419	38845	24477	21287	21146	19436	30390
29375	27492	37476	33714	31852	39993	23644	24117
33421	23002	40216	39169	30436	26571	28764	24805
40145	29858	36258	25625	23701	29960	29649	37895
40884	22400	30343	28754	28794	29239	36651	37187
28481	27735	35352	36921	35882	37455	25866	37092
21358							

te zamen **1032 Obligatien**, ieder van Duizend Gulden Kapitaal, die door de **Associatie-Cassa**, op den 1 September 1848, en vervolgens, zullen worden betaald, tegen overlevering van de Obligatiën en derzelver onverschenen Coupons. Op voornoemde Duizend Twee en Dertig Obligatiën zal dus 1 September 1848 het genot van Interest ophouden.

*** ONDERWIJS.

Nog kunnen eenige **LEERLINGEN** geplaatst worden in de ***Nederduitsche Burgerschool***, aan de Rotte, wijk 14. Het Onderrigt strekt zich uit tot alle door de wet bepaalde Vakken van Onderwijs. Het Leergeld, met het vrij gebruik der Leerboeken, is **90** Cents per vier weken voor elk Kind, volgens Reglement, aan het School-Locaal verkrijgbaar. STEPH.S OLDENBURG.

NB. Bij den voornoemden Onderwijzer is ook eene geschikte gelegenheid geopend ter OPLEIDING van JONGELINGEN tot **Kweekelingen** voor de in Amsterdam gevestigde **Nederlandsche Kweekschool voor de Zeevaart.**

*** **S A P O N I N E.**

Deze Zelfstandigheid bezigt men tot het Schoonmaken van Witte of Gekleurde **GLACÉ HANDSCHOENEN**; ieder Potje bevat genoegzaam voor 20 paren.

EAU du Docteur JOBERT

wordt steeds met goed gevolg tegen alle **Gebreken** van den **Mond**, die uit Rotte Kiezen of Tanden ontstaan, gebruikt. Indien men het dagelijks bezigt, preserveert dit het Gebit, gaat zelfs de reeds ontstane Rotting tegen en geeft den Gebruiker een zuiveren en aangenamen Adem. Deze Middelen kan men bekomen aan het **Depôt** van

BLOEDZUIGERS,

alwaar zoowel ***Grijze*** als ***Groene***, best Zuigende, goed Gespeende **Bloedzuigers** in genoegzame hoeveelheid voorhanden zijn, om bel angrijke aanvragen te kunnen effectueren. Adres bij den Heer ***F. E. van Santen Kolff***, Apotheker te Rotterdam. — Geld en Brieven *franco*.

*** *TE HUUR*, aan het Vasteland, een **LOCAAL**, geschikt voor **Kantoor**, en met primo November, voor ***f* 150** per Jaar, een **geheel Vrij** ACHTERHUIS, bevattende drie **Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, Open Plaats** en andere **Gemakken**, toegang hebbende door een *Timmermanswinkel*. Te bevragen aldaar Leuvehaven, wijk B, n.° 15.

*** HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

SOLIDE DEPOTHOUDERS,

voor deze alom gebruikt wordende Middelen, worden gevraagd voor de volgende Plaatsen:

Alphen, Bodegraven, Haastrecht, Leerdam, Maassluis, Middelharnis, Schoonhoven, Sliedrecht, Vianen, Vlaardingen en **Woerden.**

Men adressere zich, *franco* Brieven, aan het **HOOFD-DEPOT**, bij den Heer ***F. E. VAN SANTEN KOLFF***, te Rotterdam.

*** ***Chirurgijn SCHUIL*** is Verhuisd van de Wijnstraat naar de **Noordblaak**, wijk **2**, n.° 305, het vijfde Huis van de Keizerstraat.

*** *Met gunstige toestemming van de Ed. Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam.*

EXTRAORDINAIRE
VAUXHALL
EN ANDERE VERMAKELIJKHEDEN
IN DEN DOELE,

op HEDEN den 26 Augustus 1848,

bij welke gelegenheid het Voortreffelijk Gezelschap van het Koninklijk Pruissische **Cirque Equestre** van den Heer ***E. Wollschläger*** buitengewone Schitterende **VOORSTELLINGEN** zal geven, bestaande uit de meest gezochte Stukken van hun Repertoire, nader bij Affiches breedvoerig te vermelden. — Ten **7** ure des avonds zal de Muzijk met groot Harmonie-Orchest, onder directie van den Heer **D. Goudswaard**, en ten 8 ure de Kunstverrigtingen van het groot Pruissisch Cirque Equestre van den Heer ***E. Wollschläger***, een aanvang nemen. — De **Entree** is bepaald, met het Armengeld, op ***f* 1. 10**; Kinderen beneden de twaalf jaren oud betalen de Halve Entree. De Toegangkaarten zijn van des morgens **10** ure af aan het Locaal van den Vauxhall-Doele verkrijgbaar. — De **Repetitie** van het Groot Orchest zal in de Groote Nieuwe Zaal plaats hebben, van des morgens **12** tot 3 ure; de Entree is alsdan bepaald op **30 *Cents*** per persoon, doch zullen diegenen, welke zich voorzien van een Entree-Biljet voor des avonds, des middags ***vrijen toegang*** hebben. — Na afloop der Exercitien zullen door het groot Orchest, onder directie van den Heer **D. Goudswaard**, in de Groote Nieuwe Zaal verscheiden **HARMONIE-STUKKEN** uitgevoerd worden.

Wijders wordt het geëerd Publiek bekend gemaakt dat, ***bij ongunstig weder***, er op het Groote Ruime **Tooneel**, in de **Nieuwe Zaal**, eene ***GROOTE VOORSTELLING*** gegeven zal worden door de gezamenlijke Artisten van voormeld **Cirque Equestre**, breedvoerig op de Aanplakbiljetten vermeld.

*** ***Ten Kantore van***

C. G. BOONENKAMP

zijn in de afgeloopene **205de Koninklijke Nederlandsche Loterij** getrokken de volgende **Kapitale**

PRIJZEN EN PREMIEN:

N.° 6654	......	***f* 1,000**
	EN KAPITALE PREMIE VAN	**- 30,000,**
» 9847		**- 25,000,**
» 6192		**- 25,000,**
» 907		**- 5,000,**
» 6748,	PREMIE LAATSTE LOT,	**- 5,000,**
» 9959		**- 2,500,**
» 864		**- 2,500,**
» 8763,	GEHEEL LOT,	**- 2,500,**
» 17269,	GEHEEL LOT,	**- 1,250,**
» 11555		**- 1,250,**
» 15138		**- 1,250,**
» 4417		**- 1,250,**
» 11522		**- 1,250,**

N.° 6139	Prijs	***f* 1000.**	N.° 11206	Prijs ...	***f* 1000.**
„ 8402	„	**- 1000.**	„ 11772	„ ...	**- 1000.**
„ 13052	„	**- 1000.**	„ 1656	„ ...	**- 1000.**
„ 15291	„	**- 1000.**	„ 6298	„ ...	**- 1000.**
„ 6225	„	**- 1000.**	„ 9991	„ ...	**- 1000.**
„ 13315	„	**- 1000.**	„ 4636,	Geheel Lot,	**- 1000.**
„ 13333	„	**- 1000.**	„ 1217	Prijs ...	**- 1000.**
„ 16151	„	**- 1000.**	„ 4391	„ ...	**- 1000.**
„ 11724	„	**- 1000.**	„ 16481	„ ...	**- 1000.**
„ 11397	„	**- 1000.**	„ 13365	„ ...	**- 1000.**

De **Collecte** der 206de Loterij zal geopend worden op aanstaanden Maandag den 28 Augustus 1848.

Rotterdam den 26 Augustus 1848.

*** Er wordt gevraagd, in een ***Kruidenierswinkel***, een **JONGELING**, die met **Schalen** en **Gewigt** kan omgaan, tusschen **16** a **20** jaren, en van wien men goede informatien kan bekomen. Adres *franco*, onder de letters J G, aan de Steendrukkerij en Kantoorboekwinkel van *H. J. VAN BOOGERIJEN*, alhier.

*** Een Plattelands Bekwame TIMMERMANS-KNECHT, Ongehuwd, thans zonder werk, Lid der Christelijk Afgescheiden Gemeente, wenscht zich spoedig in zijne **BETREKKING** geplaatst te zien. Adres bij *COMMER DE GEUS*, te Zuid-Beijerland.

*** In een klein Huishouden verlangt men eene Fatsoenlijke **DIENSTBODE**, die hetzelve des noods geheel kan waarnemen, van een gezond Gestel en van buiten de Stad, tusschen de 30 en 35 jaren oud, kunnende een goeden Burgerpot Koken en die met het Stoppen, Naaijen en met de Wasch omgaan ook bekend is, tegen een redelijk Loon. Te bevragen bij den Boekhandelaar C. D. CUPÉRUS, Noordblaak te Rotterdam.

*** Terstond *TE HUUR*, op het beste gedeelte van de Hoogstraat, **2 Ruime KAMERS**, voorzien van alle Gemakken, als: **Alcove, Keuken, Zolders**, enz. Adres bij H. T. HENDRIKSEN, Drukkerij en Liniëerfabrijk, Hoogstraat, G, 62.

*** ***TE HUUR, een***

KANTOOR, PAKHUIS EN ZOLDERS,

in de nabijheid der Grootemarkt. Te bevragen op de ***Grootemarkt***, wijk 4, n.° 63.

*** Door de Makelaars O. J. VAN WAGENINGEN, E. BOONEN, H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN en E. MAURITZ, te Dordrecht, zal op *Woensdag den* [illegible] en *Donderdag den* 31 Augustus 1848, des namiddags te **half drie ure** precies, in het ***Hof van Holland***, buiten de St. Jorispoort aldaar, worden geveild:

Eene mooije Partij **RIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in Lange en Zware **Eiken Houten, Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen** en **Krommers**, van onderscheiden lengte en zwaarte, Platte en Ronde **Dennen, Maasbalken, Dikbalken** en Ronde **Grijnen**, welke twee dagen vóór de Verkooping genommerd zullen liggen aan den Noordendijk boven den Molen *het Hert*. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

*** J. J. ROOSEBOOM, Makelaar, zal op Donderdag den 31 Augustus 1848, des middags ten één en een kwart ure precies, in *de Brakke Grond*, in de Nes te Amsterdam, door den Deurwaarder *B. D. Beets*, verkoopen: **160 Kistjes *Cavendish TABAK***, direct aangebragt van New-York, per de Schepen *Fosca Helena* en *Oscar*; liggende als bij Notitie zal worden aangewezen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING, op Donderdag den 31 Augustus 1848 en volgenden dag, des morgens ten **10** ure, in de Laurierlaan, aan den Schiedamschensingel, te Rotterdam, op den Tuin van den Heer **J. L. Hulstkamp**, ten overstaan van den Heer ***D. H. Corne***, van eene fraaije Sortering

BLOEMEN en PLANTGEWASSEN,

bestaande in een groot aantal Camelia's, Erica's, Azalia's Indica, Rhododendrums, Arboreums, Nieuw-Hollandsche- Kaapsche- en Oranjerie-Planten, zoo mede eene **Bloemenkast**, van acht Staande en acht Liggende Ramen, met Blinden enz.; zijnde twee dagen te voren, ter plaatse voormeld, te bezigtigen.

*** OPENBARE VERKOOPING, ten Herberge van ***Bastiaan Hooghwerff***, te Strijen, door den Notaris *J. M. STOOP*, te Strijen, van:

1. Een hecht, sterk **HUIS, SCHUUR** en **ERF**, staande en gelegen aan de Dorpstraat te Strijen, geteekend numero 32, Kadaster sectie E, n.s 309 en 310; in belastbaar inkomen aangeslagen op *f* 48. 82.

2. Eene hechte, sterke en ruime **SCHUUR**, ingerigt voor een ***Verwerswinkel***, met **TUIN** en **ERVE**, aan de overzijde van de Straat, regt tegen over het vorige Perceel, Kadaster sectie E, n.s 451 en 452; in belastbaar inkomen aangeslagen op *f* 24. 34; zijnde een en ander sedert onheugelijke jaren tot eene wel Beklante *Verwers-Affaire* gebezigd geworden, om met 1 November 1848 te worden aanvaard.

Waarvan de veiling zal plaats hebben op Saturdag den 2 en de afslag op Saturdag den 9 September 1848, beiden des namiddags ten drie ure.

Na den afzonderlijken afslag zullen beide de Perceelen worden gecombineerd.

Nadere informatie bij den Eigenaar ***Jacob van Gent***, te Strijen, bij wien dezelve Panden inmiddels **uit de hand te Koop** zijn.

*** ***H. A. KRAMERS***, Boekverkooper te Rotterdam, heeft uitgegeven, van

Prof. G. J. MULDER:

I. **DE VOEDING IN NEDERLAND** in verband tot den Volksgeest. **90** *Cents*.
II. **DE VOEDING VAN DEN NEGER IN SURINAME.** 40 *Cents*.
III. **GEBANGAN'S WATER**, eene Iodium houdende Watersoort van Neêrlands-Indië. **25** *Cents*.
IV. **ASSINAN'S WATER**, eene Iodium houdende Watersoort van Neêrlands-Indië. **25** *Cents*.
V. **DE STOFFELIJKE WERELD**, een middel tot hoogere Ontwikkeling. **40** *Cents*.
VI. **DE ELEMENTEN.** 40 *Cents*.

G. P. F. GROSHANS. **VERSLAG OVER DE CLINIEK VOOR INWENDIGE ZIEKTEN**, gegeven bij de Clinische School te Rotterdam. *f* **1. 25.**

J. H. BENNET. **DE ONTSTEKING, VERZWERING EN VERHARDING VAN DEN HALS DER BAARMOEDER**, uit het Engelsch vertaald, door A. E. SIMON THOMAS, *Med. et Art. Obst. Doctor, Hoogleeraar te Leyden.* *f* **1. 60.**

Mr. *P. H. ENGELS.* **DE GESCHIEDENIS DER BELASTINGEN IN NEDERLAND**, van de vroegste tijden tot op heden, met eenen beknopten Inhoud der tegenwoordig in werking zijnde Belastingwetten. ***f* 2. 80.**

A. H. BISSCHOP GREVELINK. **BEMERKINGEN** betreffende de *Nederlandsche Westindische Eilanden.* 1ste en 2de Stukje. **90** *Cents*.

Te ***Rotterdam***, bij **JAN ARRENBERG & Co.**